

3/21

irizpena

2021-2024 Industria Garatzeko eta
Nazioartekotzeko

Plan Estrategikoari buruzkoa

Bilbon, 2021ko ekainaren 28an

CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

I. AURREKARIAK

2021eko maiatzaren 17an, Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen Sailaren idazki bat sartu zen Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordean, 2021-2024 aldirako Industria Garapen eta Nazioartekotze Planari buruzko txostena eskatzeko, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen maiatzaren 17ko 8/2012 Legearen 3.1.d) artikuluan ezarritakoaren arabera.

Planaren xedea da ekonomiaren suspertzea bizkortzea, izaera industrial nabarmenarekin, kalitatezko enplegua sortuz, eraldaketa digitalak, energetiko-klimatiko eta demografiko-soziala bere gain hartuz produkzio-egituraren lehiakortasuna indartzeko aukera gisa, eta ingurumen-irizpideak politika sektorial guztietan txertatzea, ez baldintzatzaile gisa, baizik eta balioa sortzeko lehiarako eta aukerarako faktore gisa. Misio hori egoeraren araberako egoerari ez ezik, industria-garapenarekiko eta enpresen nazioartekotzearekiko egiturazko konpromisoari ere erreparatzen dio. Kontua da krisialdiaren aurreko enplegu- eta ongizate-mailak berreskuratze hutsetik harago joatea. Helburua da egungo eta etorkizuneko ingurunearen aldaketei aurre egingo dien eta epe ertain eta luzean iraunkorra izango den asmo handiko eredu bat definitzea eta abiaraztea.

Maiatzaren 17an, Planaren Proiektua helarazi zitzaien Kontseiluaren Osoko Bilkurako kide guztiei, beren proposamenak eta iritziak bidal zitzaizten, eta horien guztien berri eman zitzaion zegokion Lan Batzordeari, Ekonomiaren Garapenerako Batzordeari, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamendu Erregelamenduan ezarritakoaren arabera. Ekonomiaren Garapenerako Batzordea 2021eko ekainaren 17an bildu zen lan-bilkuran, irizpen-aurreproiektuaren proposamen bat eztabaidatzeko, eta irizpen-proiektua egitea erabaki zuen. Euskal Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen 2021eko ekainaren 28ko Osoko Bilkuran aurkeztu zen, eta aho batez onartu zen.

II.- EDUKIA

2021-2024 aldirako Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko Planaren Proiektuak honako 7 atal eta 2 eranskin hauek ditu:

1. Sarrera eta testuingurua
  - 1.1. 2017-2021 Industria planaren eta 2017-2021 aldiko enpresak nazioartekotzeko planaren balantzea.
  - 1.2. Testuinguru globala eta Euskadiko indarrak.
  - 1.3. Jaurlaritzaren programa eta estrategietarako ekarpena.
  - 1.4. Planaren kontraste-prozesua
2. Misioa, ikuspegia, helburu estrategikoak eta denbora irismena
3. Lehiakortasuna berritzeari ekiteko printzipioak
4. Lehiakortasuna berritzeko ardatzak eta palankak
  - 4.1. 1. Ardatza. Zailtasunak dituzten eta egoera ahulean dauden enpresei laguntzea
    - 4.1.1. Egoeraren araberako zailtasunak dituzten enpresei laguntzea
    - 4.1.2. Berrindustrializazio-beharrak dituzten eremuak bultzatzea
  - 4.2. 2. Ardatza. Lehiakortasuna eraldatzea eta berritzea
    - 4.2.1. Trantsizio energetiko-klimatiko eraldaketarako eta industria-aukera berrietarako palanka
    - 4.2.2. Trantsizio digitala eraldaketarako eta industria-aukera berrietarako palanka
    - 4.2.3. Trantsizio demografiko-soziala, eraldaketarako palanka eta industria-aukera berrien ardatz
  - 4.3. 3. Ardatza. Lehiakortasun palankak
    - 4.3.1. Enpresak dibertsifikatzeko, sendotzeko eta hazteko laguntza
    - 4.3.2. Lankidetzaren sustatzea
    - 4.3.3. Nazioarteko posizionamendua
    - 4.3.4. Pertsonen lanbide-gaitasunak indartzea eta egokitzea.
    - 4.3.5. Teknologia eta berrikuntza sustatzea
    - 4.3.6. Ekintzailatza berritzailea sustatzea
    - 4.3.7. Azpiegiturak garatzea
5. Planaren gobernantza
  - 5.1. Kudeaketa eta koordinazioa
  - 5.2. Eusko Jaurlaritzako beste arlo batzuekiko koordinazioa
  - 5.3. **Erakunde arteko koordinazioa**
  - 5.4. Eragile ekonomiko eta sozialen parte-hartzea
6. Aurrekontua
7. Jarraipen-, ebaluazio- eta ikaskuntza-sistema
8. 1 Eranskina: Enpresak nazioartekotzea
  - 8.1. Euskadiko enpresen nazioartekotzearen erronka nagusiak
  - 8.2. 2021-2024 Enpresak nazioartekotzea
    - 8.2.1. Aurreko planarekiko balio-proposamena
  - 8.3. Ardatz estrategikoak eta eremuak
    - 8.3.1. 1. Ardatza: Enpresak nazioartekotzen laguntzeko tresnak
    - 8.3.2. 2. Ardatza: Nazioarteko jardueraren digitalizazioa
    - 8.3.3. 3. Ardatza: Kanpo-sarea eta nazioarteko posizionamendua
    - 8.3.4. 4. Ardatza: Talentua sortzea eta sartzea
    - 8.3.5. 5. Ardatza: Nazioartekotzea bultzatzeko zerbitzuak koordinatzea
    - 8.3.6. 6. Ardatza: Enpresak nazioartekotzeko politika publikoen koherentzia
9. 2. Eranskina: 2021erako enpresentzako laguntzen eta zerbitzuen katalogoa, Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko Planaren zerbitzura.

III.- GOGOETA OROKORRAK

Aztertzen ari garen 2021-2024 aldirako Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko lau urteko Plana egitea bat etorri da testuinguru sozioekonomiko eta sanitario berri batekin, COVID-19aren egungo pandemiak sortu duenak, eta ondorio suntsitzaileak izan ditu Euskadirentzat eta

planeta osoarentzat, bai giza mailan, bai maila sozialean eta ekonomikoan. Plana, beraz, krisi global sakoneko egoera batean sortu da, non 2020ko lehen seihilekoan hartutako euste-neurri zorrotzek eta COVID-19aren ondorengo oldarraldiek jarduera ekonomiko eta sozialari eragindako haustura larriek inpaktu ekonomiko eta sozial larria eragin baitute gaur egun arte.

Datu hauek erabili Euskadin 2020ko pandemiak ekonomian eta enpleguan uzten dizkigun ondorioetako batzuk argitzeko¹

2014tik hautemandako BPGaren urteko hazkunde iraunkorraren joera eten egin da, eta 2020. urte osorako BPGaren % 9,5eko uzkuratzea erregistratu da, Espainiarako aurreikusitakoa baino txikiagoa (-% 11), baina EB osokoa baino handiagoa (-% 6,2). Enpresa-ehunari dagokionez, Gizarte Segurantzaren inskribatutako enpresei buruzko datuek agerian uzten dute 2020an gertatutako enpresa-sarearen suntsiketa: 1.371 enpresa galdu dira 2020ko otsailetik abendura bitartean. Urte osoan, langile autonomoen beherakada % 0,8koa izan da. Industriaren uzkurdura, urte arteko terminoetan, % 3,6koa da 2020ko lehen hiruhilekoan, % 26,7koa bigarrenean, % 9,5koa hirugarrenean eta % 7,2koa laugarrenean. Urtetik urterako balantzeak % 11,8ko murrizketa erakusten du 2019 eta 2020 artean. Eustaten *Industria Ekoizpenaren Indizearen* aldakuntza metatua, 2019ko abenduarekin alderatuta, -% 13,3koa da, eta beherakada handiagoak izan dira hainbat sektoretan, hala nola metalurgian (-% 20,1) eta garraio-materialean (-% 15,2).

Lan-merkatuan, okupazioak % 2 egin du behera 2019ko abendutik 2020ko abendura (-19.400 enplegu); hala ere, kopuruak ABEEEaren erabilera masiboak baldintzatzen ditu. Enpleguaren beherakada zerbitzuen sektorean gertatu da batez ere, eta industria 3.300 lanpostutik behera geratu da 2020an, hau da, -% 1,6ko tasa.

Egoera sozioekonomiko horren aurrean, produkzio-ehunari, enpleguari eta familia eta kolektibo ahulenei eusteko hartutako lehen batez bestekoen ondoren, beharrezkoa da, pandemiaren unerik gorenak gainditu ondoren, neurri erabakigarriak hartzea epe laburrean ekoizpenaren eta COVID enpleguaren maila berreskuratzeko eta krisiaren aurreko inbertsioaren eta hazkundearen bidera itzultzeko. Halaber, nahitaezkoa da maila globalean inposatzen diren eta Europar Batasunaren hazkunde-estrategiaren gailurrean pandemia baino lehenagotik kokatzen diren egitura-eraldaketako eta digitalizazioko prozesuei ekitea. *Europako Itun Berdearen* helburua da 2050ean neutraltasun klimatikoa lortzea eta EBko ekonomia erabat jasangarri bihurtzea, Europak ekonomia garbia eta zirkularra izan dezan, emisio hutsekin, bere habitat naturala babestuz pertsonen eta enpresen ongizatea hobetzeko, eta planetako ekintza klimatikoaren lidergoa har dezan. Estrategia horren hedapen sektoriala inplementatzeko, OMEk pandemia-egoera deklaratu aurretik, Europako Batzordeak EBren industria-estrategia bat onartu zuen eraldaketa berde eta digitalaren erronkari ekiteko, mundu mailako lehiakortasuna indartzeko eta autonomia estrategikoa hobetzeko. Aurtengo maiatzean eguneratu berri da, COVID-19 krisitik ateratako irakaskuntzen argitan. Europar Batasunak proportzio historikoen finantza-pakete bat prestatu du bere estatu kideen susperraldia laguntzeko. Pakete horrek *Next Generation EB* funtsen potentziala batzen du, COVID-19aren ondorengo susperraldia eta datozen urteetarako ibilbide-orriaren eraldaketa berde eta digitala babesteko 2021-2027 urte anitzeko finantza-esparruaren bidez, eta, bereziki, *Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa*, estatu kideen erresilientzia eta doitzeko gaitasuna hobetzeko, EBko ekonomien hazkunde-potentziala berrezartzen lagunduz, krisiaren ondorio sozial eta ekonomikoak arinduz eta trantsizio klimatiko-ekologiko eta digitalak babestuz. Esparru horretan, erreforma- eta inbertsio-prozesu bati ekin zaio, COVID-19ak irekitako zauriei aurre egiteko eta, aldi berean, ekonomia eta enplegua iraunkorragoak eta erresilienteagoak izan daitezen eta etorkizuneko agertokietarako

1. Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen 2020ko Memoria Sozioekonomikotik ateratako datuak

sendotasunez prestatuta egon daitezzen. Suspertzeko eta paradigma-aldaketarako erronka izugarria da, eta gure inguruko ekonomia guztiak daude erronka horretan murgilduta, Euskadi ezin da atzean geratu.

Ildo horretan, Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko 2021-2024 Planak datozen urteetako garapen industrialari ekiteko hartzen duen planteamendu estrategikoa, laburbilduta: COVID-19ari ahalik eta industria- eta enplegu-ehunik handienarekin eustea, industria-ehuna suspertzea eta eraldatzea, azkar eta krisitik indartuta ateratzeko, eta, azkenik, industria berritzea eta eraldatzea, krisiaren aurretik identifikatzen ziren trantsizio hirukoitzek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatzeko; izan ere, COVID-19ak eta suspertze-dinamikak bizkortu egin dute, energetiko-klimatikoa, teknologiko-digitala eta demografiko-soziala, eta uste dugu egungo eta etorkizuneko industria-beharrei erantzuten diela.

Planaren edukiari dagokionez, Kontseilu honek ontzat jotzen du, ondoren egiten diren gogoeta orokor eta espezifikoek kalterik egin gabe.

1.- 2017-2020 Industria- eta Nazioartekotze-Planen balantzea

Sarreran eta testuinguruan kokatzeko zatian, Planak 2017-2021 aldiko Industria- eta Nazioartekotze-Planen balantze laburra egiten du. Gai horrek hainbat gogoeta eragiten dizkigu.

Lehenik eta behin, testuan jasotako eta, horren arabera, euskal industriaren COVID-19aren aurreko diagnostiko bat egitea ahalbidetzen duen balantzea kualitatiboa baino ez da, eta 2017-2020 aldirako Industria Planaren helburu estrategikoak betetzeari buruzko baieztapenekin batera ez da erreferentzia zehatzik egiten Planaren datu edo jarraipen-adierazleekin, horiek egiaztatze eta babesteko.

2017-2021eko Industrializazio- eta Nazioartekotze-Planen ebaluazioaren emaitzak kuantitatiboki eta kualitatiboki aurkeztea oso beharrezkoa da Plan berria egiteko abiapuntu gisa, helburu bakoitza zein neurritan lortu den azalduz eta abian jarritako neurrien eraginkortasun handiagoa edo txikiagoa aipatuz. Hala ere, ez da ezagutzen aztertzen ari garen aurreko Planaren txosten publikorik.

Komeniko litzateke, beraz, Planaren atariko atalak zabaltzea eta 2017-2021 aldiko Industrializazio- eta Nazioartekotze-planen ebaluazio osoagoa sartzeari Planean, bai eta azken planaren emaitzei buruz egiten diren baieztapenak jasotzea ere dagozkion ebidentziekin eta adierazle-koadroekin.

2 - Indarrak, erronkak eta ahuleziak

Bestalde, gure ustez, testuan jasotzen den balantzea baikorregia da, eta gure industriaren lorpenei eta indarrei soilik erreparatzen die, ahuleziak eta mehatxuak aipatu gabe.

Atal honetan, lehiakortasun-adierazleen taula bat jasotzen da. Bertan, Euskadi Europako gainerako eskualdeekin, eskualde konparagarrien talde batekin eta autonomia-erkidegoekin alderatzen da, eta horrek indar eta ahulguneen ekarpen interesgarria egiten du, baina soilik grafikoa, ez baita horren ondoren ateratzen diren datuen azterketarik egiten. Indar nagusiak zerrendatu dira, Euskadi eskualde konparatuen azpitik duten adierazleak aipatu gabe.

Gure ustez, praktikoagoa da euskal industria-ehunean hain positiboak ez diren elementuak jasotzen eta aintzat hartzen dituen ikuspegia, elementu horietatik jarduera-ildoak edo zuzenketak atera behar baitira jada jarraitutako jarduera-ildoetara. Alde horretatik, Euskadik oraindik landu beharreko alderdi asko ditu bere nazioarteko lehiakortasuna hobetzeko, bai lan-

kontuekin, bai energia-kontuekin, bai administrazio-sinplifikazioarekin lotutakoekin.

Ahuleziei dagokienez, Planak 2017-2021 Industria Planetik jasotzen duen balantzean honako paragrafo hau baino ezin da identifikatu: *“Plan honetan jorratuko diren erronketako batzuk nabarmentzen ditu, Euskadirentzat funtsezkoak diren sektoreetan trantsizio teknologikoa eta digitala egin behar dela adierazten dutenak, enpresa handien eta txikien arteko aldea, parke teknologikoen handitzea edo emakumeak industriaren munduan gehiago sartzeari sailhestuz, besteak beste”*.

Gure ustez, Plan honek eta Eusko Jaurlaritzak erronka gehigarriak dituzte, eta horiek kontuan hartu, aurre egin eta konpondu behar dituzte gure industria garatzeko, industria hori Euskadiren garapen ekonomiko eta sozialaren zutabe izaten jarraitu ahal izateko eta abian diren trantsizioei erantzuteko.

Lehenengoa demografiarekin lotuta dago. 2030erako Enpleguaren Euskal Estrategiak, orain dela gutxi onartu denak, inauguratu berri dugun hamarkada berrirako 600.000 lanpostu betetzeko beharra identifikatzen du, eta Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko Planak horretan eragin nahi du. Horietatik 100.000 egungo hazkunde ekonomikoaren aurreikuspenei erantzuteko sortuko diren enplegu berrien ondorio izango dira, eta 500.000, berriz, Euskadin hurrengo urteetan lan-merkatuan gertatuko den belaunaldi-ordezkapenari erantzuteko izango dira.

Hori horrela izanik, epe bererako aurreikusitako proiektio demografikoen arabera, euskal lan-merkatuan pertsona-defizit handia gertatuko da eskari hori betetzeko, lan egiteko adinean dagoen biztanleria nabarmen murriztuko baita. Gertaera hori funtsezko gaia da, eta konpondu egin behar da Euskadiren garapen ekonomiko eta industrialaren etorkizunean finkatzeko.

Bigarrenak enpresa-tamainarekin du zerikusia, gero eta frogatuago baitago produktibitatea, berrikuntza, finantzaketa eta krisiekiko biziraupena errazten dituela. Hala ere, euskal industriaren oztopoa izaten jarraitzen du, eta, beraz, uste dugu gairak beharrezko ahultasun argi eta espezifikoa gisa identifikatu behar du litzatekeela; izan ere, gaur egun, industriaren batez besteko tamaina ez da nahikoa.

Enpresa-tamaina handitzea, beraz, Planean jaso beharrezko palanka esplizitu eta bereizi bat izan behar du litzatekeela uste dugu, eta ez soilik erreferentzia partzial bat industria-lehiakortasunaren palankaren barruan, “Enpresen dibertsifikazioari, sendotzeari eta hazkunderari laguntzeari” dagokionez, Planak aipatzen duen bezala.

Beharrezkoa iruditzen zaigu erronka horien gainean jardutea, baita datozen urteetan industria-garapenerako gaitasunak finkatzeko eta etorkizuneko proiektu estrategikoetan inbertitzeko aukerak aprobetxatzeko ere; horregatik, Plana alderdi horietan sakontzea proposatzen dugu.

Ildo horretan, eta zehazkiago, honako hau proposatzen dugu:

- Erronka demografikoari erantzuna ematea, printzipio inspiratzailea eta pertsonen buruzko lehiakortasun-palanka zabal eta sakon hedatuz. Horretarako, beharrezkoa da Planak industriak datozen urteetan beharrezko dituen pertsonen gaitasunei dagokienez dituen beharrezko jasotzeaz gain, behar izango dituen pertsonen kopuruari dagokionez ere jasotzea.
- Enpresa-dimentsioari buruzko lehiakortasun-palanka berri bat eratzea, estrategia argi eta asmo handia jaso eta definituko duena, datozen urteetan Euskadin batez besteko enpresa- eta industria-tamaina handitzea sustatzeko egin beharrezko jardura zehatz eta esplizituekin.

3 – Planaren kontribuzioa kalitatezko enplegua sortzeko

Egokia iruditzen zaigu gogoeta orokorren atal honetan nabarmentzea plan honek enpleguari eusteko eta enplegua sortzeko duen konpromisoa. Atariko zatian jasota dago Planaren helburua ekonomia suspertzea dela, izaera industrial nabarmenarekin, kalitatezko enplegua sortuz. Gainera, Plana sinergikoa da 2030 Enpleguaren Euskal Estrategiarekin. Estrategia horren hari nagusiak dira kalitatezko enplegu inklusiboa lortzea eta lehiakortasunari laguntzen dion enplegua lortzea.

Planak sortutako kalitatezko enpleguak presentzia handiagoa izan beharko luke jarraipenean, ebaluazioan eta ikaskuntzan, aginte-taulan enpleguaren arloko adierazleen bidez, eta, horrela, Planak enpleguan duen eragina behar bezala baloratu ahal izango litzateke.

4.- Lehiakortasuna berritzeko ardatzak eta palankak

Lehiakortasuna berritzeko ardatzei eta palankari buruzko atalari dagokionez, egokitzen jotzen dugu adieraztea lehiakortasun-palankak eta bertan jasotako neurriak eta ekintzak lehenesteko ahalegina egin beharko litzatekeela. Aztertutako testuan 12 palanka eta 150 ekintza jasotzen dira, hainbat eragilek egin beharrekoak. Horrek ez du beti ahalbidetzen Planarekin egin nahi diren benetako apustuak ikustea eta bereiztea.

Palanka eta neurri garrantzitsu eta berrienak lehenetsiz eta multzokaturik gero, Plan berriaren fokua hobeto bistaratuko litzateke, eta horien guztien zerrenda osoa balizko eranskin baterako utziko litzateke.

Gainera, Planaren kudeaketaren eta garapenaren beraren onerako, gomendagarria litzateke jarduera garrantzitsu horiekin batera diru-zuzkidura (Planaren aurrekontuari buruzko informazio gutxi aipatzen dugu) edo inplikaturako giza baliabideak, neurrien ardura duen agintaritza eta ekintzen arteko beharrezko koordinazioa egotea.

5.- Neutraltasun teknologikoa trantsizio energetikoan eta klimatikoan

Trantsizio energetiko-klimatikoari dagokionez, aukera industrial berriak eraldatzeko palanka gisa, funtsezkoa iruditzen zaigu trantsizio energetikoaren eta klimatikoaren planteamendua industriaren ikuspegitik egiten bada, neutraltasun teknologikoari erreferentzia egitea, trantsizio horren funtsezko puntuetako bat den aldetik. Funtszkoena deskarbonizazioaren, emisioak murriztearen eta neutraltasun klimatikoaren helburua da, eta helburu horiek lortzen laguntzen duen teknologiak sustatzeko edo bultzatzeko aukera izan behar du.

6.- Eragile ekonomiko eta sozialen parte-hartzea

Eragile ekonomiko eta sozialek Plan hau egiten izan duten parte-hartzeari buruz, adierazi nahi dugu gure balorazio positiboa egin dugula eragile ekonomiko eta sozialek Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Saileko ordezkariekin egin dituzten bilerekin buruz, orain inoiz baino beharrezkoagoa den hitzarmen sozialaren esparruan.

Hala ere, Planak ez du aurreikusten parte-hartze horrek gobernantzan jarraitzea. Gobernantzari buruzko Planaren kapituluak, "Eragile ekonomiko eta sozialen parte-hartzea" izeneko atal bat barne hartzen badu ere, jasotzen duen zerrenda eta tipologia ez du aukerarik ematen agente horiek planaren gobernantzan eta jarraipenean inolako zereginik izan dezaten.

Komenigarria litzateke gobernantzara eta Planaren jarraipenera zabaltzea Plana egiteko fasean izandako esperientzia, eragile ekonomiko eta sozialek Elkarrizketa Sozialeko Mahaiaren eta eragindako gainerako eragileen bidez parte hartuta.

7.- Planaren hedapena

Gure ustez, funtsezkoa da Planari eta bertan aipatzen diren programei ahalik eta zabalkunde handiena ematea; izan ere, Planak berak aitortzen duenez, *“Nahiz eta oraindik enpresa askok ahaleginak egin dituzten, ez dute nazioartekotzeko eskuragarri dauden programen eta zerbitzuen ezagutza egokirik”*.

IV.- GOGOETA BEREZIAK

1.- SARRERA

Gogoeta orokorretan azaldutakoarekin bat etorritz, uste dugu komenigarria dela sarrerako atal honetan aipatzea eragile ekonomiko eta sozialek Plan hau egiteko Elkarrizketa Sozialerako Mahaian egindako lan partekatua. Era berean, eragindako eragile horiek eta gainerako guztiek planaren gobernantzan eta jarraipenean duten eginkizunari eusteko borondatearekin.

1.1.- 2017-2020 INDUSTRIA PLANAREN ETA 2017-2020 ALDIKO ENPRESAK NAZIOARTEKO PLANAREN BALANTZEA

Gogoeta orokorren atalean egindako gogoetekin bat etorritz, puntu honetan berriro adierazi nahi dugu Planak atal honetan jasotzen duen balantzea kualitatiboa dela, egiten diren balorazio askoren oinarri diren erreferentzia zehatzak adierazi gabe. Beraz, komenigarria litzateke atal honetan egiten diren baieztapenen euskarri diren ebidentziak gehitzea.

1.2.- TESTUINGURU GLOBALA ETA EUSKADIREN INDARRAK, AHULEZIAK, MEHATXUAK ETA AUKERAK

Gogoeta orokorren atalean egoeraren diagnostikoan ikusten diren gabeziei buruz hitz egin dugu. Bertan, tonu baikorregia ikusten da, Euskadiren indarrak nabarmentzen ditu eta alde negatiboak eta ahuleziak alde batera uzten ditu, horiek ere garrantzitsuak baitira abiapuntuko egoera definitzeko eta Plana eraikitzeko. Ikuspuntu horretatik, uste dugu atal hau AMIA azterketa baten ikuspegitik bideratu behar zela, indarrez gain, ahuleziak, mehatxuak eta aukerak ere identifikatuko zituen.

2.- MISIOA, IKUSPEGIA, HELBURU ESTRATEGIKOAK ETA DENBORA IRISMENA

Gure iritziz, industriaren suspertzearen eta nazioartekotzearen sustapena, labor esanda, Planaren misioa da, eta iraunkortasunean inskribatzeaz gain, aniztasuna eta inklusibitatea eta giza, lan eta gizarte eskubideen errespetua sustatzen dituen eta kalitatezko enplegua sortzen duen ikuspegi batetik egin behar da.

Planak herri mailan dituen helburuei dagokienez, industria eta zerbitzu aurreratuetan BPGaren % 40 gainditzea aipatzen da. Gure ustez, helburu hori azaldu egin beharko litzateke; izan ere, ez da inolako daturik ematen industriako eta sektore aurreratuetako BPGaren % 40ra iristeko helburua zenbatekoa den adierazten duenik, ez eta “zerbitzu aurreratuak” zer diren ulertzen eta neurtzen duenik, ezta helburua enpleguari dagokionez nola kuantifikatzen den adierazten duenik ere. Gainera, Planaren helbururik garrantzitsuena da. Horregatik guztiagatik, uste dugu helburu horrek azalpen eta garapen handiagoa eskatzen duela Planean, eta hori txertatzeko eskatzen dugu.

Azkenik, genero-ikuspegiari eta berdintasun-printzipio orokorrei dagokienez, uste dugu Planaren gaineko eragina ez dela mugatu behar industria-sektorean emakume gehiago sartzera eta

ikusgai jartzera, baizik eta harago joan behar dela, oro har, oraindik dauden desberdintasunak gainditzen laguntzeko.

Proposatutako gehikuntzak honela isla daitezke:

*Plan honen azken helburua da suspertze ekonomikoa eta nazioarteko jardueraren susperraldia bizkortzea, izaera industrial nabarmeneko krisien aurreko mailak gaindituz, **kalitatezko** enplegua sortuz, eraldaketa digitalak, energetiko-klimatikoa eta demografiko-soziala bere gain hartuz, produkzio-egituraren lehiakortasuna indartzeko aukera gisa.*

*Hala, ikuspegiari dagokionez, Planak funtsezko tresna izan nahi du industria-garapenean eta nazioartekotzean, euskal ekonomia suspertu eta eraldatzeko, epe labur, ertain eta luzean eragina duten neurriekin. Hori guztia iraunkortasunaren, aniztasunaren eta inklusibitatearen sustapenaren eta **giza, lan** eta gizarte eskubideen errespetuaren ikuspegitik.*

Genero-ikuspegia eta berdintasun-printzipio orokorrak, plana gidatuko dutenak emakume gehiago sar daitezen industria-sektorean, eta dagoeneko sektore horretan daudenak ikusgai jar daitezen, eta, oro har, oraindik dauden desberdintasunak gainditzen lagun dezaten.

3.- LEHIAKORTASUNA BERRITZEARI EKITEKO PRINTZPIOAK

Gure ustez, erakundeen jarduera bideratuko duten printzipioak eta abiarazi beharreko ekimen motak zehazten dituen atalak ñabarduraren bat eskatzen du, bai eta elementu berriak sartzea ere:

- Pertsonenganako fokuari buruzko printzipio orientatzaileari eta lehiakortasun-palankari dagokionez, agerian utzi nahi dugu beharrezkoa dela Planak ez bakarrik industriak pertsonen gaitasunei dagokienez dituen beharrak jasotzea, baita sor daitezkeen botilalepoak ikusteko beharko den pertsona-kopuruari dagokionez ere. Ikuspegi horretatik, adierazi nahi dugu Planak, pertsonen eremuan, industriak behar dituen proposamenak eta neurriak jaso beharko lituzkeela, zerikusia duten gainerako politiketatik erantzuna jaso ahal izan dezaten.
- Bestalde, Plana gauzatzeko lankidetzaren printzipioak Eusko Jaurlaritzaren, eragile ekonomiko eta sozialen (elkarrizketa sozialaren bidez) eta eragindako gainerako eragileen arteko lankidetzara ere barne har dezala iradokitzen dugu, Plana egitean izandako dinamika positiboari jarraituz.
- Plan estrategikoaren helburu den kalitatezko enplegua sortzeari buruzko printzipio berri bat sartzea proposatzen da, baina ez berariaz atalean jasota.
- Talentua garapen ekonomiko eta sozial orekatu eta iraunkorra bermatzeko zutabe estrategikoetako bat da. Nazioartekotzearen eremuari aplikatuta, kanpoko talentua erakartzeaz gain, "Irekitasunaren eta nazioartekotzearen" printzipioaren kasuan bezala, gaur egun kanpoan dagoen berezko talentua berreskuratu eta itzuli beharko litzateke.

Azaldu berri ditugun proposamenak honela txertatuko lirateke Planaren testuan:

3. Lehiakortasuna berritzeari ekiteko printzipioak:

- Pertsonengan fokatzea
- Epe ertain eta luzerako denbora-horizontea

- Ikuspegi bikoitza
- Trebetasun bikoitza
- Ikuspegi sistemikoa eta balio-kate estrategikoen ikuspegia
- Lankidetzatza: **Lankidetzatza horretan sartuko da, halaber, Eusko Jaurlaritzaren eta gizarte-eragileen arteko lankidetzatza, elkarrizketa sozialaren bidez, eta eragindako gainerako eragileak.**
- Irekitzea eta nazioartekotzea: Euskal enpresen nazioarteko posizionamendua eta balio-kate globaletan duten posizionamendua hobetzea, nazioarteko talentua erakartzea eta atxikitzea, **eta gaur egun kanpoan dagoen tokiko talentua berreskuratzea eta itzultzea**, azken batean, *Euskadi Basque Country* nazioartean kokatzea, bai enpresetan bai erakundeetan.
- Bikoiztasunik gabe
- **Enplegu-sortzailea: Balio erantsi handiko enplegu kualifikatua sortuko duen industria-eredua sustatzea.**

4.- LEHIAKORTASUNA BERRITZEKO ARDATZAK ETA PALANKAK

4.1. 1. Ardatza. Zailtasunak dituzten eta egoera ahulean dauden enpresei laguntzea.

Planaren xedea izaera industrialeko suspertze ekonomikoa bizkortzea denez, kalitatezko enplegua sortzen baitu, egokitzen jotzen dugu atal honetan gogoraraztea ardatz hau garatzeko neurriek eta ekintzek enplegua mantendu eta sortzearekin duten lotura.

4.2.1 Trantsizio energetiko-klimatikoa eraldaketarako eta industria-aukera berrietarako palanka gisa.

4.2.1.1 Ekimenak

Euskadiko industria-lehiakortasuna berraktibatzeke eta berritzeke Planaren neurriak, trantsizio energetiko eta klimatikoarekin lotutakoak, sei ekimenetan zehazten dira. Ekimen horiek, oro har, trantsizio horretan izandako erronka handiak islatzen omen dituzte, eta horietako biri buruz gogoeta egin nahi genuke, zehazki, mugikortasun jasangarria sustatzeari eta bio-ekonomia sustatzeari buruzkoak:

1-Energia-eraginkortasuna hobetzea

2-Energia berriztagarriek energia-matrizean duten pisua handitzea

3-Ekonomia zirkularra eta hondakinen kudeaketa bultzatzea

4-Mugikortasun jasangarria sustatzea.

5-Teknologia berri garbien garapena

6-Bio-ekonomiaren sustatzea.

Mugikortasun jasangarria sustatzeari dagokionez, garraio multimodalak mugikortasun jasangarria sustatzeko beharko duen bultzada indartsuari lotutako palankak eta beharrezko ekintzak txertatzea proposatzen dugu. Azpiegitura adimendunak sustatu beharko dira mugikortasun jasangarri, konektatu eta seguru berri baterako, fidagarriak, sendoak eta kalitatezkoak izango direnak, mugikortasun multimodalean aurrera egin ahal izateko.

Bio-ekonomiari dagokionez, bio-ekonomiaren arloan ezagutza sortzeko gaitasuna oso garrantzitsua da Estatu osoan, eta ikerketa-erakunde publikoetan, unibertsitateetan, zentro teknologiko publiko zein pribatuetan eta sektoreko enpresetan kokatzen da. Komenigarria dirudi garrantzi handiagoa ematea erakunde multzo horren ikerketa-lana balioesteari eta ikerketa-

lan hori garatzeko gaitasuna indartzeari, bai giza kapitalaren ikuspegitik, bai baliabide-nahikotasunaren ikuspegitik, eta aukera baliatzea Euskadi Estatuaren eta Europaren barruan erreferente gisa kokatzeko.

Helburu horrekin, industriarako eta enplegurako duen potentzialagatik, laugarren palanka bat sartzea proposatzen dugu: “Bio-ekonomiako ikerketa-lanaren aldeko apustua”, eta Planaren testuak jasotzen duen hirugarren palanka osatzea “kalitatezko industria-enpleguaren nitxo berriak irekitzea”.

PALANKA	EKINTZA
Teknologiaren eta berrikuntzaren aldeko apustua	Hondakin-uren tratamenduan, balorizazioan eta berrerabilpenean teknologia ekologiko eta iraunkor berrien garapena bultzatzea.
Enpresak dibertsifikatzeko, hazteko eta sendotzeko laguntza	Baliabide natural fosilekiko mendekotasuna murriztea sustatzea, biodibertsitatearen galera saihestuz eta hazkunde ekonomikoari eta enpleguari lagunduz
Ekintzailtza sustatzea eta kalitatezko industria-enpleguaren nitxo berriak irekitzea	Bio-ekonomiaren esparruan ekintzailtza eta enpresa-jarduera berrien sorrera bultzatzea, lehen sektorean eta elikagaien industriaren eraldaketa-jardueretan arduatuta.
Bio-ekonomiaren arloko ikerketa-lanaren aldeko apustua	

4.2.1 Trantsizio energetiko-klimatiko eraldaketarako eta industria-aukera berrietarako palanka gisa.

4. 2.1.2 Aukera-eremuak

Planaren hainbat zatitan aipatzen da trantsizio energetikoak eta mugikortasun jasagarriak aukerak sortuko dituztela euskal industria-enpresentzat energia elektrikoaren hornikuntzan eta biltegitratzean, esaterako; hala ere, ez da beste aukera gisa aipatzen CO₂-aren harrapaketa eta biltegitratzea, nahiz eta gaur egun oraindik ez den oso erakargarria bere kostuagatik, CO₂-aren prezioa garestitu ahala erakargarria izan baitaiteke.

4.3 3. Ardatza. Lehiakortasun palankak. 4.3.2 Lankidetzak sustatzea

1. Kluster programaren sustapena

2. Lankidetzako I G b babestea

Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko eragileen eta enpresen arteko lankidetzari laguntzeko ekimenaren esparruan, Planean jasotakoez gain, ekintza osagarri hauek proposatzen dira:

- Oinarri teknologikoko industria indartzea, sektore-komunikazioko barne-fluxuak sortuz.
- Europako hub/klusterren sarean sartzea, hazkunde handiko industria indartzeko.
- Ezagutza transferitzeko mekanismoak bultzatzea eta hobetzea. I G b eta berrikuntza

bultzatzea bultzada teknologikoko eta industria-garapeneko faktoreak dira, betiere ezagutza eraginkortasunez transferitzeko behar diren bitartekoak eta baldintzak ezartzen badira.

- I G b proiektu eta ekimenetan gizarte-itzulera sustatzea

4.3. 3. Ardatza. Lehiakortasun palankak. 4.3.4 Pertsonen lanbide-gaitasunak indartzea eta egokitzea. 4.3.5 Teknologia eta berrikuntza sustatzea

3. ardatzean, lehiakortasun-palankei dagokienez, Planak, besteak beste, “Teknologiaren eta berrikuntzaren aldeko apustua” aipatzen du. Egia esan, teknologia berriak aplikatzearen ondorioz, zeregin askok ez dute zentzurik, eta horrek langabezia-tasa handitzea ekarriko du, neurri handiagoan edo txikiagoan. Espero izatekoa da, halaber, denbora baten buruan lanpostu berriak sortuko direla, normalean balio erantsi handiagokoak eta hobeak. Egia da Planak berak 3. ardatzean adierazten duela “pertsonen lanbide-gaitasunak indartzea eta egokitzea” lehiakortasunerako beste palanka bat dela. Baina adierazten diren ekintzak lanpostu horiek sortu ondoren eskatutako profilak dituzten pertsonak edukitzera bideratuta daude, eta, horren ondorioz, lan-merkatutik lekualdatutako pertsonen produkzio-egitura “berrian” sartzeko zailtasunak izan ditzakete.

Adierazi nahi duguna da 3. ardatzeko 4.3.4 ataleko “egokitzapena” hitza azpimarratzeko aukera dagoela, eta, beraz, *enpresetan “automatizazioa” sartzearekin batera, “teknologia berrietan” oinarritutako proiektu berriak egin daitezkeela. Beraz, eskatutako prestakuntzarekin, proiektu berri horietara bideratu ahal izango lirarteke zentzua galdu duten zereginak dituzten pertsonak (4.3.4 atalean adierazitako ekintzen ondorioekin batera), lan-merkatuan eragin negatiboak minimizatzen saiatuz.*

Gainera, honako ekintza osagarri hauek proposatzen dira 4.3.4 atalean (“pertsonen lanbide-gaitasunak indartzea eta egokitzea”), neurrian jasotzen ez direnak:

- Industria-sektorerara bideratutako prestakuntza-plan espezifiko bat bultzatzea eta diseinatzea.
- Teknologia berriei lotutako jakintza-arloak txertatzea. (Ez bakarrik tailerren edo gaikako zikloen bidez, baita ezagutzak finkatzeko aukera ematen duten formula askoz ere iraunkorragoen bidez ere).
- Digitalizazioak eta industria-eraldaketak eragindako aldaketek eragindako langileei zuzendutako prestakuntza-planak sartzea, balio erantsi handiko gaitasun berriak eskuratzera bideratuta, langileen ordezkarien parte-hartzearekin. Guztiontzako bidezkoa den trantsizio baten bidez bideratu behar da prozesu hori.
- Langileentzako prestakuntza-programak abian jartzea.
- Eskolaren eta enpresaren arteko etengabeko lankidetzak-formulak (etengabeko prestakuntza sustatzearen aldeko apustua eginez, garapen pertsonal eta profesional gisa).
- Emakumeen enplegu-indizeak hobetzeko prestakuntza eta kualifikazio espezifikoak, emakumeak ordezkaritza txikia duen sektoreetan.
- Gazteak industrian sartzeko prestakuntza eta kualifikazio espezifikoak.
- 4.0 industriari lotutako langileak gaitzeko, kualifikatzeko eta birkualifikatzeko prestakuntza-programak.

Azkenik, bigarren ekintzari dagokionez, ñabardura bat iradokitzen dugu, hiru trantsizioen ondoriozko erronka berriei erantzuteko lanbide-heziketaren lerrokatzea bere funtzio soziala ahaztu gabe egin dadin.

*Lanbide Heziketa lerrokatzea, **bere funtzio soziala ahaztu gabe**, hiru trantsizioetatik sortzen diren erronka berriei erantzun ahal izateko.*

4.3. 3. Ardatza. Lehiakortasun palankak. 4.3.5 Teknologia eta berrikuntza sustatzea

1. I G eta teknologia sustatzea

Ekintza gehigarri hauek proposatzen ditugu (letra lodiz adierazita), Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Sistemaren gaitasunak eta enpresen I G indartzeko:

EKINTZAK

Teknologiaren hobekuntza babestea, kapital-diru-laguntzak emanez azpiegitura zientifiko-teknologikoei.

Administrazioan erosketak publiko berritzaileko prozesuak bultzatzea, euskal enpresek I G sustatzeko modu berriak eskura ditzaten.

Enpresetan irtenbide teknologiko aurreratuak bizkortzea, batez ere ETEak, BDIH-Konexio programaren bidez.

Talentua BRTA zentroetara erakartzeko programa diseinatzea eta abian jartzea (Tekbasque programa).

BRTAko zentroetan egindako ikerketa-lana aintzatesteko ekimen bat diseinatzea.

Bikaintek programaren bidez, enpresen maila zientifiko-teknologikoa handitzea.

Eraldaketa digitaleko plan operatiboak garatzea industria-sektore estrategikoetan

Eraldaketa teknologikoaren eta I G b arloetako lankidetzak indartzea

Erakunde publikoen laguntza, enpresei eta zentro teknologikoei ikerketan modu aktiboan eta zuzenean esku hartzeko baliabideak emango dizkieten finantzaketa-lerroen bidez.

Inbertsioa laguntzea, akziodunen partaidetza instituzionalaren bidez

4.3. 3. Ardatza. Lehiakortasun palankak 4.3.6 Ekintzailtza berritzailea sustatzea

Ekimen honen helburua da aberastasuna eta enplegua sortzeko iturri berriak bilatzea, trantsizio teknologiko-digitalarekin, energetiko-ingurumenekoarekin eta demografiko-sozialarekin lotutako etorkizuneko sektoreei lotuta, ekintzailtza babestuz. Planaren testuak berak adierazten duenez, jarduera ekonomiko berri hori “funtsezko palanka izan behar da kalitatezko enplegua sortuko duen ekonomia suspertzeko”. Hori bat dator 2030 Enpleguaren Euskal Estrategiaren helburu nagusietako batekin, plan honekin sinergiak baititu. Horregatik, garrantzitsua dirudi sortu beharreko enpleguaren kalitatearen helburua nabarmentzea eta, beraz, neurrian aurreikusitako ekintzetan ez ezik, neurriaren izenburuan bertan ere agertzea.

4.3.6 Kalitatezko enplegua sortzeari lotutako enplegu berritzailea sustatzea.

EKINTZAK

Trantsizioen aukerei lotutako **kalitatezko enplegua** (banakakoa, korporatiboa, emakumeak buru dituen eta zientifiko-teknologikoa) **sortzeari lotutako** ekintzailtza sustatzea.

4.3. 3. Ardatza. Lehiakortasun palankak.4.3.7. Azpiegituren garapena.

1. Industri lurzorua

Gogoeta honetan, industri lurzorua garatzeko neurriari gehitu beharreko ekintza berriak iradokitzen dira. Zehazki, lau ekintza berri proposatzen dira:

- Industri lurzoruaren berreskuratzea erraztea
- Smart grid-en edo banaketa-sare adimendunen garapena,
- Industri lurzoruaren lurralde-mapa bat egitea, haren oinarrizko alderdiak deskribatuz (jarduera-adarren maila teknologikoa, industrialdeen garapen logistiko eta teknologikoko mailak, sortutako enplegua, erabilgarri dagoen lurzorua, etab.).
- Industrialdeetan eta industria-eremuetan teknologia berriak sortzea eta indartzea, munduko gainerako herrialdeekin berdintasun-baldintzetan lehiatzeko beharrezkoak diren baliabide teknologikoak inplementatuz (ibilgailu elektrikoak kargatzeko postuak, eraikin adimendunak, Smart buildings, etab.)

EKINTZAK

“Eskualde intereseko edo interes estrategikoko proiektua” figura sortzea, industri lurzorua sustatzeko eta haren balioa nabarmentzeko.”Industri lurzoruari balioa emateko Erakundearteko Funtsa” ezartzea.

Smart Grid-en edo banaketa-sare adimendunen garapena.

Industri lurzoruaren lurralde-mapa bat egitea, haren oinarrizko alderdiak deskribatuz (jarduera-adarren maila teknologikoa, industrialdeen garapen logistiko eta teknologikoko mailak, sortutako enplegua, erabilgarri dagoen lurzorua, etab.).

Industrialdeetan eta industria-eremuetan teknologia berriak sortzea eta indartzea, munduko gainerako herrialdeekin berdintasun-baldintzetan lehiatzeko beharrezkoak diren baliabide teknologikoak inplementatuz (ibilgailu elektrikoak kargatzeko postuak, eraikin adimendunak, Smart buildings, etab.).

Industri lurzoruaren berreskuratzea erraztea.

5. PLANAREN GOBERNANTZA

5.1 Kudeaketa eta koordinazioa

Ebaluazioari eta jarraipenari dagokienez, Planak dio Industria Sailburuordetzari dagokiola Planaren jarraipena eta ebaluazioa egitea ezarpenean zehar eta indarraldia amaitzean.

Planaren garrantzia dela eta, 2023an tarteko ebaluazio bat eta 2025ean amaierako ebaluazio bat egiteko konpromisoa sartzea proposatzen da. Ebaluazio horien hedapen publikoa bermatzea ere proposatzen da, baita eragindako eragile ekonomiko eta sozialei eta gainerako eragileei aurkeztea ere.

5.4 Eragile ekonomiko eta sozialen parte-hartzea

Horretarako, iradokitzen dugu eduki bat eranstea eragindako eragileek, eta, bereziki, eragile ekonomiko eta sozialek 2021-2024 aldirako Industria Garapen eta Nazioartekotze Planaren ezarpenean, jarraipenean eta ebaluazioan Gizarte Elkarrizketarako Mahaiaren bidez izan behar duten parte-hartzearen artikulazioari buruz.

6. AURREKONTUA

Bereziki azpimarratu nahi dugun beste alderdi bat aurrekontuari buruzkoa da; izan ere, Plana

benetan gauzatzeko aurrekontu-zuzkidura nahikoa izan behar da, eta Planak horri buruz jasotzen duen informazioa mugatua eta partziala da. 2021erako 1.642,427 milioi euroko zenbatekoa baino ez da adierazi, 10 kontzeptutan banatuta, Planaren ardatz eta neurriekin lotura zehatzik izan gabe; eta 2021-2024 aldirako 4.106 milioi euro mobilizatzea aurreikusten da Plana ezarri den lau urteetan.

Lehenik eta behin, adierazi nahi dugu garrantzitsua iruditzen zaigula planaren iraupeneko lau urteetarako aurrekontu-esparru osoa izatea, eta, beraz, 2021erako bakarrik jasotzen diren partidak hurrengo urteetarako ere jasotzea, Planaren lau urteak bete arte. Era berean, komenigarritzat jotzen dugu alderaketa bat egitea Plan berriak industria-garapena eta nazioartekotzea planifikatzeko izango duen aurrekontuarekin, eta, horren ondorioz, planaren asmoari edo inbertsio-jarraitutasunari buruzko balorazioa egitea.

Aurrekontuko partidak egituratzeko orduan irizpide homogenea izatea ere garrantzitsua da, eta, beraz, koherenteagoa litzateke Planaren aurkezpenean banakatutako ardatzak, palankak eta neurriak erabiltzea.

Planaren guztizko zuzkidurari dagokionez, informazioa ez da zehatza, eta “lau urteetarako 4.106 milioi euro mobilizatzea aurreikusten dela” adierazten da. Ez dakigu, adibidez, kopuru horretan jasota dauden ala ez enpresei eskaini nahi zaizkien abalen zenbatekoak.

Gainera, beharrezkotzat jotzen dugu Planak adieraztea nola erlazionatzen diren irizpena eman genuen 2021-2024 aldirako Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko Plana eta 2021-2024 aldirako Euskadiko Ekonomia Suspertzeko eta Enplegurako BERPIZTU Programa, non berariaz esaten den Planean parte hartzen duela. BERPIZTUK 2021-2024 aldirako aurreikusitako 1.164 milioi euroko inbertsioa “Industria Aurreratuaren eta Nazioartekotzearen” politika traktoretarako eta 2021erako industrializazio eta Nazioartekotze Planaren 1.642,427 milioi euroko zuzkidurarako ekonomikoki nola erlazionatzen diren zehaztea falta da. Horregatik, Planari Planek ardatz eta ildo komunak artean dituzten erlazioen adierazpena eranstea proposatzen dugu.

Azkenik, 2. eranskinean 2021erako enpresentzako laguntzen eta zerbitzuen katalogo zabala jasotzen da, irizpena ematen ari garen Planaren zerbitzura. 373 milioi euro inguruko zenbatekoa da, honela sailkatuta: “Teknologiari eta I G Bri laguntzea”, “Berrikuntzari laguntzea”, “Ekintzailetzari laguntzea”, etab. Ez dute bat egiten Plana antolatzen den ardatz eta palankekin. Berriz ere, argigarriagoa eta koherenteagoa izango litzateke laguntzak Plana egituratzen duten ardatz, palanka eta neurrien arabera sailkatzea.

V.- ONDORIOAK

Euskadiko EGABk Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko 2021-2024 Plana izapidetzea egokitzen du, irizpen honetan egiten diren oharrekin.

Bilbon, 2021eko ekainaren 28a

OE Presidentea

Emilia M. Málaga Pérez

Idazkari nagusia

Lorea Soldevilla Palazuelos